

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de opvolgingsdoorlichting van Technische Scholen Mechelen te MECHELEN

Hoofdstructuur deeltijds beroepssecundair onderwijs

Instellingsnummer 109892

Instelling Technische Scholen Mechelen

Directeur Stefan DE WEERDT

Adres Jef Denynplein 2 - 2800 MECHELEN

Telefoon 015-64.69.00

Fax 015-64.69.95

E-mail info@tsmmechelen.be

Website <http://www.tsmmechelen.be/>

Bestuur van de instelling Technische Scholen Mechelen

Adres Jef Denynplein 2 - 2800 MECHELEN

Scholengemeenschap SGKSO Regio Mechelen

Adres Melaan 6 - 2800 MECHELEN

CLB Vrij CLB Het Kompas

Adres Vijfhoek 1 A - 2800 MECHELEN

Dagen van het opvolgingsbezoek 13-05-2016

Einddatum van het opvolgingsbezoek 13-05-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 07-06-2016

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Gabriël POPPE

Teamleden Marc D'HOOP, Martine ZAMAN

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 HISTORIEK.....	4
2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)	4
3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?	4
3.1 Engels op het niveau van de tweede graad en project algemene vakken (PAV) op het niveau van de derde graad en het derde leerjaar van de derde graad (leerplan D/2012/7841/026)	4
3.2 Administratief medewerker (modulair)	6
3.3 Besluitvorming en kwaliteitszorg	8
4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG	8

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de opvolgingsdoorlichting van het centrum door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Als het centrum bij een doorlichting een beperkt gunstig advies kreeg, volgt na de periode, vermeld in het advies, een opvolgingsdoorlichting. Tijdens een opvolgingsdoorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de bij de voorgaande doorlichting vastgestelde tekortkomingen voldoende werden geredimeerd.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een (opvolgings)doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die het centrum karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van het centrum
- proces: initiatieven die het centrum neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die het centrum met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

Tijdens het opvolgingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

De opvolgingsdoorlichting resulteert in een opvolgingsverslag dat bestaat uit een concluderend gedeelte en een advies.

Het concluderende gedeelte omvat de conclusies van de opvolging.

Het opvolgingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van het centrum. De onderwijsinspectie kan twee adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van het centrum of van structuuronderdelen.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van het centrum of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of het centrum de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve opvolgingsverslag informeert de directeur van het centrum de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van het centrum het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van het centrum of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

Het centrum mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 HISTORIEK

Het vorige doorlichtingsbezoek vond plaats van 11-03-2013 tot 22-03-2013 en werd afgesloten met een beperkt gunstig advies. Vanaf 22-03-2016 moet het centrum kunnen aantonen dat tekort(en) die aan de basis lagen van dit advies, in voldoende mate werden geremedieerd. Dit verslag beschrijft in welke mate het centrum daarin is geslaagd.

2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)

- de erkenningsvoorwaarde '**voldoen aan de onderwijsdoelstellingen**'

Moderne vreemde talen 2de graad
Project algemene vakken 3de graad
Project algemene vakken 3de graad, 3de leerjaar
Administratief medewerker

3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?

3.1 Engels op het niveau van de tweede graad en project algemene vakken (PAV) op het niveau van de derde graad en het derde leerjaar van de derde graad (leerplan D/2012/7841/026)

Voldoet

De leerplandoelstellingen voor Engels in de tweede graad en PAV in de derde graad en het derde leerjaar van de derde graad komen geproportioneerd en met voldoende diepgang aan bod. De afstemming van de evaluatiepraktijk op de leerplandoelstellingen voldoet.

Onderwijsorganisatie <i>Organisatie curriculum</i> <i>Samenstelling klasgroepen</i>	Het centrum heeft het aanbod van de algemene vorming gereorganiseerd, zodat de differentiatie per niveau doeltreffend kan gebeuren. De lesgroepen zijn niet langer samengesteld uit leerlingen van verschillende graden, maar per graadniveau en diplomajaar. De integratie van twee lesuren algemene vorming in de beroepsgerichte vorming is afgeschaft. Er is nu een aanbod van 7 uren algemene vorming en 8 uren beroepsgerichte vorming.
Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	In de vorige doorlichting voldeed het aanbod van Engels op het niveau van de tweede graad niet. Het aanbod was te beperkt en te fragmentarisch om doeltreffend te zijn. Op het niveau van de derde graad en het diplomajaar bereikte het aanbod van de leerplandoelstellingen PAV niet het vereiste beheersingsniveau. De differentiatie tussen het niveau van de tweede graad en de derde graad kwam onvoldoende tot uiting. In het diplomajaar was er onvoldoende diepgang voor de leerplandoelstellingen met betrekking tot kritische bronnenanalyse en -vergelijking, kwantitatieve geletterdheid en voor de onderdelen reflectie en zelfevaluatie in de eindtermenclusters 'problemen oplossen' en 'werken in teamverband'.

Met uitzondering van een seminarieproject is het aanbod van Engels geïntegreerd in verschillende thema's PAV. Zoals het leerplan voorschrijft staan de spreek-, gespreks-, lees- en luistervaardigheden en in mindere mate de schrijfvaardigheden voldoende centraal. Hoewel de koppeling aan de thema's niet altijd vanzelfsprekend is, zijn de tekstsoorten en taaltaken voor de leerlingen voldoende gevarieerd, functioneel en concreet. Woordenschat en spraakkunst zijn er hoofdzakelijk ter ondersteuning van de vaardigheden. De vakgroep plant voor volgend schooljaar een nog regelmatig en functioneler aanbod. Dit zal de doeltreffendheid bevorderen.

De afstemming van PAV op de leerplandoelstellingen gebeurt nu op een uitgesproken manier. Voor elk thema en aansluitende verwerkingsopdrachten zijn er concrete verwijzingen naar de betrokken leerplandoelstellingen. Enkele doelstellingendomeinen die in de vorige doorlichting onvoldoende of te weinig functioneel aan bod kwamen, zijn nu meer uitgesproken in het aanbod geïntegreerd. Zo leren de leerlingen nu doelgericht gebruikmaken van instructiekaarten, stappenplannen en strategieën die hun organisatiebekwaamheid verhogen. Daarbij gaat voldoende aandacht naar reflectie en zelfevaluatie. Er zijn ook enkele thema's met betrekking tot functionele wetenschappelijke vaardigheid aan het aanbod toegevoegd.

De herschikking van de lesgroepen per graadniveau en de uitgeschreven koppeling van het aanbod aan de leerplandoelstellingen leiden tot voldoende differentiatie van het beheersingsniveau. Deze komt vooral tot uiting in de toename van de complexiteit van de verwerkingsopdrachten en probleemstellingen en de verzelfstandiging van uitvoering door de leerlingen.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

In de vorige doorlichting voldeed de evaluatiepraktijk niet omwille van een onvoldoende afstemming van de evaluatie op de beheersingsniveaus van de respectieve graden. De vraagstelling in de toetsen was te overwegend gericht op de reproductie van kennis en vaardigheden en onvoldoende op toepassingen in functionele en probleemstellende contexten. Op het niveau van de tweede graad waren er weinig of geen sporen van een kwaliteitsvolle evaluatie van de leerplandoelstellingen Engels.

Het centrum heeft de koppeling van het evaluatie- en rapporteringssysteem aan de individuele leertrajecten op punt gezet. Daardoor kan voor elke leerling het bereik van de leerplandoelstellingen aangegeven en opgevolgd worden. Dit systeem leidt ook tot een striktere afstemming van de evaluatie op de leerplandoelstellingen.

De evaluatie voor Engels en PAV is nu hoofdzakelijk samengesteld uit gevarieerde taken, zelfstandige verwerkings- of presentatieopdrachten en groepswork. Voor elke opdracht wordt verwezen naar de leerplandoelstellingen, die geëvalueerd worden. De leraren waken er voldoende over dat alle leerplandoelstellingen in de evaluatiepraktijk zijn opgenomen. Het beheersingsniveau per graad voldoet. Er zijn valide en transparante beoordelingscriteria voor de meeste evaluatieopdrachten. De attitudebeoordeling gebeurt voldoende uitgesproken en objectief op basis van criteria die ontleend zijn aan de SAM-schaal (schaal voor attitudemeting).

Deskundigheidsbevordering

*Overleg
Vorming*

Het centrum heeft voor de bijsturing een stappenplan opgesteld dat vertrekt van de vastgestelde tekorten in het doorlichtingsverslag. Voor elk tekort zijn acties bepaald en wordt de realisatie ervan opgevolgd. Het bijsturingsplan is nog niet volledig afgerond. Er zijn voor dit en volgend schooljaar nog enkele bijsturingsacties gepland. De uitvoering van het bijsturingsplan verloopt met grote betrokkenheid en samenhang in de vakgroep en met ondersteuning van de pedagogische begeleiding.

3.2 Administratief medewerker (modulair)

Voldoet

Het centrum heeft de tekorten in voldoende mate geremedieerd. De competenties van de modules 'ondersteunende taken', 'administratief werk', 'onthaal', 'telefonie' en 'postverwerking' worden nu in voldoende mate gerealiseerd. Het onderwijsaanbod en de leerlingenevaluatie zijn voldoende afgestemd op de competenties.

Onderwijsorganisatie

Organisatie curriculum

Tijdens de doorlichting bleek dat er van individueel maatwerk en van geïntegreerde trajecten weinig sprake was. Ook werden verscheidene modules gelijktijdig aangeboden waardoor de leerlingen tussentijdse succesbeleving onthouden werd.

Het centrum organiseert de modules momenteel los van elkaar. De leerlingen werken consecutief en op eigen tempo de competenties van de modules af en behalen tussentijds deelcertificaten.

Onderwijsaanbod

*Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang*

Tijdens de doorlichting stelde de inspectie vast dat de leerlingen de competenties in onvoldoende mate bereikten. De algemene competenties kwamen bovendien te weinig doelmatig en onvoldoende in samenhang met de specifieke competenties aan bod. De leerinhouden waren te theoretisch. Heel wat oefeningen en opdrachten misten doelgerichtheid.

De opleiding krijgt momenteel over het algemeen een kwaliteitsvolle invulling. De competenties worden op het juiste beheersingsniveau en met voldoende diepgang behandeld. De algemene competenties worden doelgericht en in relatie met de specifieke competenties geëxploreerd waardoor de jongeren in voldoende mate de noodzakelijke beroepshoudingen ontwikkelen en veilig, hygiënisch, milieubewust en planmatig leren werken.

Het curriculum getuigt van voldoende samenhang. De theoretische en de vaardigheidsgerichte aspecten sluiten bij elkaar aan. De leerlingen werken individueel de thematische bundels per module af. De geïntegreerde opdrachtenfiches bieden hen een leidraad bij het zelfstandig voorbereiden, uitvoeren en afwerken van de opdrachten. Een gerichte selectie van functionele kennis en inzichten ondersteunt het leerproces. De integratie van actuele bronnen, situatieschetsen, voorbeelden en praktische tips bevorderen contextgebonden en levensecht leren. De jongeren krijgen kansen om via zorgvuldig gekozen opdrachten binnen de centrumcontext enkele vaardigheden cliëntgericht uit te voeren in een omgeving die de realiteit benadert.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De uitrusting was te beperkt om de competenties van de modules te realiseren. Bovendien simuleerde het vaklokaal geen administratieve werksetting.

De infrastructuur en de uitrusting ondersteunen momenteel een professioneel opleidingsniveau. Het vaklokaal werd heringericht en uitgerust met gepast meubilair en de nodige (ICT-)apparatuur voor het aanleren en inoefenen van de competenties. Het is bovendien aangenaam en uitnodigend aangekleed.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

Tijdens de doorlichting bleek dat de evaluatiepraktijk onvoldoende representatief was. De focus lag voornamelijk op kennisgerichte toetsen en examens en oefeningen. Opdrachten en algemene attitudes werden slechts oppervlakkig beoordeeld. De evaluatie was ook weinig objectief gezien geen beoordelingscriteria werden gehanteerd. Bovendien was de verhouding tussen de beoordeling van kennis, vaardigheden en attitudes niet evenwichtig, waardoor de evaluatie weinig betrouwbaar was. De informatiewaarde van het rapport was beperkt.

Het centrum verantwoordt zich momenteel in voldoende mate voor de realisatie van de competenties. Het beoordelen van de leervorderingen gebeurt permanent en aan de hand van een criteriumgericht evaluatiesysteem dat uitgaat van de competenties. De beoordelingsitems en -criteria zijn afgestemd op de kernopdrachten en takenpakketten van de deelfuncties. De algemene competenties krijgen hierin een plaats.

Een individueel trajectbegeleidingsplan brengt alle gegevens samen. De vakgroep registreert hierin de oefenmomenten en de evaluatiegegevens en schaaft op een bepaald moment de competenties als verworven in. Het systeem draagt bij tot een transparante opvolging van het leerproces en van de leervorderingen van de leerlingen.

Het individueel trajectbegeleidingsplan vormt de basis voor een informatierijkere rapportering.

Deskundigheidsbevordering De vakgroep vertoont een grote motivatie en vakbetrokkenheid en staat open voor kwaliteitsverbetering. Dit komt tot uiting in de stappen die de laatste jaren gezet zijn om het onderwijsaanbod, de leerlingenbegeleiding en de evaluatiepraktijk te verbeteren, zodat deze beter aansluiten bij de verwachtingen van het referentiekader en de principes van het stelsel van leren en werken. De vakgroep volgt geregeld nascholing en neemt deel aan overleg met leraren van andere centra dat onder impuls van de pedagogische begeleidingsdienst is opgezet.

Beginsituatieanalyse
Overleg
Vorming

3.3 Besluitvorming en kwaliteitszorg

De opleiding Onderhoudstechnicus industriële installaties waarvoor de competenties tijdens vorige doorlichting niet in voldoende mate gerealiseerd werden, werd vervangen door de opleiding Sanitair installateur. Voor deze opleiding beschikt het centrum over voldoende uitrusting en een goed ingerichte werkplaats. De werkopdrachten zijn in voldoende mate afgestemd op de competenties.

4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning van tekort(en) zoals vermeld in punt 2 van dit verslag:

GUNSTIG

- voor **de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'** voor Administratief medewerker, algemene vorming (PAV), Moderne vreemde talen 2de graad, Project algemene vakken 3de graad, Project algemene vakken 3de graad, 3de leerjaar, samenwerkingsakkoord met erkend CDV.
- voor **de overige erkenningsvoorwaarden**.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Gabriël POPPE de inspecteur-verslaggever	Stefan DE WEERDT de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van het centrum	